

Uttalelse vedtatt av representantskapet i Oslo Arbeiderparti 24. januar 2017

Europa trenger sosialdemokratiske løsninger

De siste årene har høyrepopulistiske partier hatt betydelig fremgang i flere europeiske land. Disse partiene har flere fellestrekk: de er relativt nye eller har omskapt seg selv de siste årene, de spiller på nasjonale følelser og symboler, de er antielitistiske, de er negative til europeisk integrasjon og globalisering, og de er innvandringsfiendtlige. Høyrepopulismen truer friheten til utsatte grupper, setter folk opp mot hverandre, krever strengere straffer og mer politi fremfor å løse årsakene til kriminalitet, og svekker velferdsstaten.

De etablerte partiene valgte i mange land lenge å ignorere, isolere og unngå samarbeid eller dialog med utfordrerne fra de høyrepopulistiske partiene. Dette har høyrepopulistene fremstilt som forsøk på politisk isolasjon, et inntrykk som passer inn i høyrepopulistenes fortelling om en politisk elite som ikke lytter til egne innbyggere. Men høyresiden er i endring. I takt med økende støtte fra velgerne har de gradvis økt sin makt. En av de store endringene er at klassiske høyrepartier har inngått samarbeid og dannet regjering med høyrepopulistiske partier. Høyrepopulistiske partier har vært eller er i regjering i blant annet Italia, Østerrike, Ungarn, Finland og Norge. Høyrepopulistiske partier er også støttepartier, slik vi blant annet ser i Nederland og Danmark. Og i Storbritannia var UK Independence Party sterkt delaktig i at det ble folkeavstemning om EU-medlemskap, og at avstemningen gav flertall for Brexit.

En betydelig del av støtten til høyrepopulistiske partier kommer fra velgergrupper som tidligere har stemt på sosialdemokratiske partier. I noen land er sosialdemokratene redusert til marginale størrelser, deriblant i Nederland og Hellas. I andre land, som i Frankrike og Tyskland, er de betydelig svekket. De sosialdemokratiske partiene blir straffet fordi de mangler tydelige svar på spørsmål som er viktige for innbyggerne. Store velgergrupper opplever vedvarende arbeidsløshet, manglende fremtidsmuligheter og økende økonomisk ulikhet. Folk føler seg utrygge og sviktet av de etablerte politiske partiene. Samtidig har arbeidsinnvandring fra det indre markedet og flyktningkrisen de siste årene bygget opp under usikkerhet og frykt. Dette er problemstillinger vi må ta på alvor også i Norge. Vi må legge til grunn tiltak som forhindrer usunn konkurranse og sosial dumping, og som ivaretar skikkelige arbeids- og lønnsvilkår og jobbe for en mer effektiv fordelingspolitikk.

Oslo Arbeiderparti ser med bekymring på fremveksten av høyreekstreme krefter og høyrepopulistiske partier i Europa. I denne situasjonen er det viktig å forstå folks utrygghet og tilby gode svar basert på de sosialdemokratiske verdiene frihet, rettferdighet og fellesskap. Utviklingen må møtes med internasjonalt samarbeid og politikk som svarer på innbyggernes utfordringer. Flyktningestrømmen i Europa kan best håndteres gjennom samarbeid mellom Schengen-landene. Det må føres en aktiv politikk som sikrer alle arbeid, sosial trygghet og gode framtidsutsikter, som reduserer ulikhet og hindrer utenforskap. I Skandinavia har de sosialdemokratiske partiene tradisjonelt hatt svarene på disse utfordringene. Dette har vært viktig og er mye av årsaken til at partier på ytre høyre fløy ikke har fått større fotfeste i Norge. Den tradisjonen må vi føre videre.

Oslo Ap mener

- Fremveksten av høyrepopulisme må møtes med politikk som fremmer arbeid, sosial likhet, sosial rettferdighet, og frihet for alle
- Arbeiderpartiet må styrke samarbeidet med sine europeiske søsterpartier for å utveksle kunnskap og løsninger
- At Norge må styrke og videreutvikle det nordiske samarbeidet for å øke vår påvirkningskraft i Europa
- Norge må arbeide for felles europeiske løsninger og målrettede strategier for nye arbeidsplasser og anstendige lønns- og arbeidsvilkår
- At EØS-institusjonene må legge ILO-konvensjonene til grunn for sitt arbeid
- Det må arbeides frem en felles europeisk løsning på flyktningkrisen som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter
- Norge bør bidra til at Brexit ikke får for store negative konsekvenser for det øvrige samarbeidet i Europa, og at Storbritannia fortsatt er en sentral bidragsyter til felles europeiske løsninger, også utenfor EU.
- Norge må fortsatt jobbe aktivt for fred og utvikling i Europas nærområder og engasjere seg i det humanitære arbeidet for flyktningene.
- Norge må jobbe mot stengte grenser i Europa. Sosialdemokratiet står for frihet. Stengte grenser gir ikke mer frihet.
- Opplevelsen av utrygghet og utenforskap som følge av den internasjonale utviklingen og innvandring må tas på alvor og møtes med politikk som fremmer inkludering, trygghet og gode nærmiljø